Dosarul nr. 21rji-513/26 Judecător: Constantin Damaschin
nr. electronic 1-26029127-02-21rji-11052026 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

D E C I Z I E

29 septembrie 2026 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa pe:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Igor Chiroșca
Judecătorii Adrian Clevada
Andrei Mocanu

Judecând în ordine de recurs, recursul condamnatului Secu ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 aprilie 2026, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea depusă de către condamnatul Secu ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare, referitoare la condiţiile de detenţie în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, pentru perioada de la 20 iunie 2025 până în prezent, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Procedura de înștiințare a părților a fost îndeplinită.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs, 11 mai 2026- 29 septembrie 2026.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursurile declarate, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 09 martie 2026 condamnatul Secu ***** a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile prevenitului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 aprilie 2026, s-a respins ca neîntemeiată plângerea depusă de către condamnatul Secu *****

împotriva administraţiei instituţiei penitenciare, referitoare la condiţiile de detenţie în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, pentru perioada de la 20 iunie 2025 până în prezent, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

3. Nefiind de acord cu încheierea judecătorului de instrucție, condamnatul Secu ***** a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărîri prin care plîngerea să fie admisă pe motivele invocate, în sensul formulat.
4. În motivarea recursului condamnatul a indicat că nu este de acord cu încheierea judecătorului de instrucție, o consideră neîntemeiată și nemotivată, or instanța nu a oferit o aprecierea corespunzătoare condițiilor de detenție, condamnatul considerînd că întrunește condițiile legale pentru a-i fi acordat mecanismul compensatoriu.
5. Examinând recursul, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul condamnatului Secu *****, cu casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărîri cu admiterea plîngerii.
6. Colegiul reține că potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
7. Conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.
8. În conformitate cu dispozițiile art. 449 din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.
9. Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 2 lit. b) din Codul penal, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.
10. Din materialele cauzei se atestă că prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 04 octombrie 2019, Secu ***** a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art.84 Cod penal al RM la 3 ani închisoare, cu executare

în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să nu-şi schimbe domiciliul sau reşedinţa fără consimţământul organului competent. Perioada executării pedepsei este de la 21.10.2019 până la 21.10.2023.

11. Ulterior, prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 22 mai 2019, Secu *****, a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal al RM la 1 an şi 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an, cu obligarea să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului competent, să nu frecventeze locuri de agrement pe timp de noapte şi să fie supus monitorizării electronice pentru o perioadă de 12 luni.
12. Prin Decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Chişinău din 24 iunie 2020 a fost modificată sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 22 mai 2019, Secu *****, fiind condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal al RM la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului competent, să nu frecventeze locuri de agrement pe timp de noapte, să presteze în folosul comunităţii 100 de ore muncă neremunerată.
13. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 08 iunie 2021, a fost admis demersul Biroului de Probaţiune Chişinău cu privire la cumularea pedepselor aplicate în privinţa lui Secu *****. Secu *****, se consideră condamnat în temeiul sentinţei Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 04 septembrie 2019, prin care a fost recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 84 Cod penal al RM la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să nu-şi schimbe domiciliul sau reşedinţa fără consimţământul organului competent. Secu *****, se consideră condamnat în temeiul Deciziei Curţii de Apel Chişinău din 04 iunie 2020, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal al RM la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului competent, să nu frecventeze locuri de agrement pe timp de noapte, să presteze în folosul comunităţii 100 de ore muncă neremunerată. Conform art. 84 alin.

(4) consolidat cu alin. (1) Codul penal, condamnatului Secu *****, a fost stabilită o pedeapsă definitivă pentru concurs de infracţiuni prin cumul parţial al pedepselor aplicate sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani şi 6 (şase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, cu obligarea să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului competent, să nu frecventeze locuri de agrement pe timp de noapte, să presteze în folosul comunităţii 100 de ore muncă neremunerată. Termenul executării pedepsei aplicate lui Secu *****, urmează a fi calculat din data pronunţării încheierii - 08 iunie 2021, incluzând în termen durata perioadei de probă executată de la 21 octombrie 2019 până la 08 iunie 2021. Perioada de supraveghere: 21.10.2019-21.10.2024.

14. Iar, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 25 ianuarie 2024 s-a dispus anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei stabilită prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 08 iunie 2021 şi trimis condamnatul Secu *****, pentru a executa pe deplin pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani şi 6 (şase) luni cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis. Prezenta încheiere se va pune în executare la data rămânerii definitive, cu calcularea termenului executării pedepsei din data reţinerii condamnatului. Hotărâre rămasă definitivă la data de 12 februarie 2024.
15. Totodată, conform procesului-verbal de reţinere, Secu ***** a fost reţinut la data de 11 martie 2024 prin urmare începutul termenului executării pedepsei fiind data de 11 martie 2024, iar sfârşitul termenului, data de 22 august 2028 cu compensarea zilelor privilegiate.
16. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 iulie 2025, s-a dispus respingerea plângerii condamnatului Secu ***** împotriva administraţiei Instituţiei Penitenciare nr. 16 - Pruncul, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 473/2 alin. (5) Cod de procedură penală RM.
17. Iar, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 18 iulie 2025 s-a admis parţial plângerea condamnatului Secu ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă condiţii de detenţie în instituţiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale S-a

constatat faptul că, condamnatul Secu ***** a fost deţinut pe parcursul perioadei 26.09.2024-01.06.2025 în ***** al ANP, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale - 248 zile. Termenul menţionat s-a rotunjit pînă la 250 de zile în favoarea condamnatului Secu *****. Termenul pedepsei definitive stabilit spre executare lui Secu ***** prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 08 iunie 2021 şi a încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 25 ianuarie 2024, s-a redus cu 25 de zile. S-a respins ca fiind neîntemeiată plângerea lui Secu ***** împotriva condiţiilor de detenţie a condamnatului menţionat în penitenciarul nr.4 Cricova în perioada 02.06.2025-20.06.2025.

18. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 14 august 2025 s-a respins plângerea condamnatului Secu ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare, cu privire la constatarea deţinerii în condiţii de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ca fiind inadmisibilă.
19. Astfel, prin plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada din 20 iunie 2025 (data până la care s-a expus judecătorul de instrucţie prin încheierea din 18 iulie 2025) pînă în prezent, în care este deţinut în Penitenciarul nr. 4 - Cricova.
20. Cu întâietate, Completul reține că plângerea lui Secu ***** a fost depusă la 09 martie 2026, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la faptul că, plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie, se constatată că, prevederile art. 473^2 alin. (5) din Codul de procedură penală, au fost respectate pe deplin.
21. Subsecvent, potrivit raportului Penitenciarului nr.4-Cricova, Secu ***** se detenţine în Penitenciarul nr. 4-Cricova, în perioada de timp din 01 iunie 2025 pînă la 13 noiembrie 2025 și de la 4 decembrie 2025 pînă al 26 martie 2026, (data întocmirii Raportului Penitenciarului nr.4- Cricova).
22. Astfel, instanţa de judecată urmează să verifice condiţiile de detenţie a lui Secu ***** din Penitenciarul nr.4-Cricova pentru perioadele expuse la paragraful 21 din decizie, avînd în vedere efectele încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 iulie 2025, dar și faptul că din 13 noiembrie 2025 pînă la 4

decembrie 2025, condamnatul a fost deținut într-o altă instituție penitenciară condițiile de detenție a căreia nu sunt reflectate în Raportul nr. 2/1570 din 26.03.2026, totodată, Completul precizează că va supune aprecierii durata deținerii condamnatului pînă la adoptarea raportului instituție penitenciare, or circumstanțele deținerii ulterioare a condamnatului nu sunt reflectate în alte acte oficiale anexate la materialele cauzei, prin urmare, Colegiul va da apreciere perioadelor de timp din 20 iunie 2025 pînă la 13 noiembrie 2025, (146 de zile) și de la 04 decembrie 2025 pînă la 26 martie 2025, (113 de zile), adică o perioadă totală de 259 de zile.

23. Prioritar, instanţa de judecată va reţine că potrivit prevederilor art. 473^2 alin. (2) din Codul de Procedură Penală, (2) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.
24. La caz, instanţa de judecată reiterează că, condamnatul în plângere solicită constatarea încălcării art. 3 din CEDO de Penitenciarul nr. 4 - Cricova.
25. În baza Legii nr. 163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 01 ianuarie 2019) şi Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, ulterior fiind modificate prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023, legislaţia naţională reglementează un remediu preventiv compensatoriu în urma constatării de către instanțele de judecată a condițiilor inadecvate de detenţie.
26. Completul notează că sfera de aplicare a dispoziţiilor prevăzute la art. 473^2-473^4 din Codul de procedură penală, ţine de constatarea încălcării art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.” Acest drept este unul absolut şi care asigură integritatea fizică şi psihică a persoanei, demnitatea ei umană împotriva torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante şi care impune statului atât obligaţii pozitive, cât şi negative în acest sens.
27. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menţionat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenţiei consfinţeşte una din cele mai fundamentale valori ale unei societăţi democratice. Acesta interzice, în termeni absoluţi, tortura şi tratamentele sau

pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanţe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova si Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

28. La constatarea condiţiilor de detenţie, instanţa naţională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).
29. Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).
30. Aşadar, instanţa de judecată reţine că, condamnatul în plângerea înaintată a invocat aflarea pe parcursul unei perioade de timp în Penitenciarul nr.4-Cricova, celula supraaglomerată și condiții igienico-sanitare precare.
31. Potrivit raportului administraţiei Penitenciarului nr. 4-Cricova se consideră că Secu ***** s-a aflat în condiţii de detenţie acceptabile şi care corespund minimului de detenţie necesar.
32. La analiza condiţiilor de cazare a deţinutului, instanţa de judecată va face trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că ”Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii”.
33. Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că, starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi

per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m2 de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

34. În cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum şi în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul articolului 3 al Convenţiei, în special când ea durează perioade lungi de timp, aşa cum se reţine în cazul autorului plângerii în interesele condamnatului, care a fost deţinut în perioada sus indicată. E de reţinut şi faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanţii au avut la dispoziţie mai puţin de 3 m2 de spaţiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenţie (Sulejmanovic c. Italiei, 16 iulie 2009, §51; Lind c. Rusiei, 6 decembrie 2007, §59).
35. Astfel, instanța de recurs consideră că dificultăţile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţiei sale în perioada de timp respectivă, au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.
36. Totuşi, având în vedere că la soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor, în continuare instanţa va analiza şi celelalte alegaţii invocate de către petent în plângerea depusă.
37. La acest aspect, instanţa de judecată nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătăţiri ale condiţiilor de detenţie în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituţii, însă în lipsa unor probe ale administraţiei instituţiei penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumţia de încălcare a condiţiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că alegaţiile din cererea pendinte sunt justificate.
38. Într-u susţinerea acestui raţionament, CtEDO a explicat că dacă există o dispută cu privire la condiţiile de detenţie între părţi, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegaţia gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenţie. Este cazul când statul este unicul care deţine informaţii susceptibile de a confirma sau respinge alegaţiile reclamantului.
39. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informaţii îi permite Curţii să ajungă la concluzia că alegaţia este una justificată (cauza A. şi alţii c.

Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).

40. Articolul 473[2] alin. (3) din Codul de procedură penală prevede că, (3) Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.
41. Potrivit art. 473[4] alin. (1)-(6) din Codul de procedură penală,(1) La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu. (2) La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată ţine cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum şi de perioada în care condamnatul a fost deţinut în condiţiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. (5[1]) În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, instanţa de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare. (6) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la

art.473^2 alin.(3), persoanele condamnate la detenţie pe viaţă nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acţiune civilă.

42. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.
43. Prin prisma prevederilor legale pre citate, având în vedere distincţia normelor procedural penale aplicabile în dependenţă de calitatea deţinutului la momentul deţinerii sale, instanţa reiterează că, Secu ***** s-a aflat în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 4-Cricova, în condiţii precare de detenţie pe o perioadă totală de 259 zile.
44. Astfel, condamnatul Secu *****, pentru perioada de 259 de zile în care petentul s-a aflat fiind condamnat, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ţinând cont de principiile proporţionalităţii şi echităţii, instanţa consideră necesar, oportun şi rezonabil de a calcula 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie, astfel încât din termenul pedepsei definitive stabilite lui Secu ***** Vadimir să se reducă, prin rotunjire, cu 26 zile pentru perioada de detenţie în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 4-Cricova.
45. Instanţa consideră că, reducerea stabilită este una adecvată şi suficientă, bazată pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanţelor de fapt şi pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporţional circumstanţelor constatate.
46. În aceste condiţii, instanţa reţine că supraaglomerarea persistentă şi durata îndelungată a detenţiei au generat o atingere reală şi serioasă adusă demnităţii umane a condamnatului, depăşind nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei.
47. La 28 februarie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunţat mai multe decizii în cauzele Baban si alţii c. Moldovei, Bulgacov si alţii c. Moldovei, Cobîlceanu si alţii c. Moldovei, Filat si alţii c. Moldovei, Condreanu si alţii c. Moldovei, Grigoras si alţii c. Moldovei şi Talambuţa si alţii c. Moldovei, unde reclamanţii s-au plâns în faţa Curţii în baza art. 3 CEDO, invocând condiţiile materiale inadecvate de detenţie şi, în unele cereri, lipsa asistenţei medicale corespunzătoare, precum şi lipsa unui remediu efectiv pentru realizarea drepturilor lor.

48. Astfel, făcând referire la decizia pronunţată anterior la data de 28 februarie 2019 în cauza Draniceru c. Moldovei, şi având în vedere noul remediu preventiv compensatoriu pentru condiţiile inadecvate de detenţie în baza Legii nr. 163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 01 ianuarie 2019) şi Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de Procedură Penală, Curtea a considerat că, în principiu, acesta ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenţiei provocate de anumite condiţii precare de detenţie. Curtea a considerat că noul remediu instituit prin Legile nr. 163 şi n. 272 este adoptat, în principiu, în conformitate cu criteriile enunţate în cauza Şişanov c. Moldovei, şi că el ar putea fi considerat a priori efectiv pentru contestarea condițiilor inadecvate de detenţie din Republica Moldova, astfel încât Curtea a declarat respectivele cereri inadmisibile din cauza neepuizării remediului naţional în acest sens.
49. Conchizînd, Colegiul va admite recursul condamnatului Secu *****, cu casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărîri.
50. În conformitate cu prevederile art. art. 469-472, 449 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru-

D E C I D E:

Admite recursul condamnatului Secu *****.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 aprilie 2026 și pronunță o nouă hotărîre după cum urmează:

Se admite plângerea depusă de către condamnatul Secu ***** ***** a.n. *****, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

Se constată faptul că, condamnatul Secu ***** ***** a.n. *****, a fost deţinut în Penitenciarul nr.4 - Cricova, în perioada de timp din 20 iunie 2025 pînă la 13 noiembrie 2025, adică pe o perioadă de 146 de zile și din 04 decembrie 2025 pînă la 26 martie 2025, (data întocmirii Raportului Penitenciarului nr.4-Cricova), adică pe o perioadă de 113 zile, în total 259 de zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din CEDO.

Se reduce pedeapsa definitivă cu închisoare care urmează a fi executată în penitenciar stabilită condamnatului Secu ***** ***** a.n. *****, cu 26 (douăzeci și șase) zile, pentru perioada de 258 zile în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.4-Cricova, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din CEDO, cu calcularea a 1 (una) zi de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Se obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie constatate prin prezenta decizie, în termen de 15 zile.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Igor Chiroșca

Judecătorii: Adrian Clevada

Andrei Mocanu